

राष्ट्रिय समाचार समिति
सहायकस्तर तह ४ को सहायक (समाचार) पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखालाई निम्नअनुसार विभाजन गरिएको छ :

क्र.स	चरण	परीक्षाको प्रकार	पूर्णाङ्क
१	प्रथम चरण (First Phase)	लिखित परीक्षा	२००
२	द्वितीय चरण (Second Phase)	सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता	४०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण (First Phase) : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न सङ्ख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान	१००	४०	वस्तुगत : बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	५० प्रश्न X २ अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय	समसामयिक पत्रकारिता अभ्यास	१००	४०	विषयगत: छोटो र लामो उत्तर	१२ प्रश्न X ५ अङ्क ४ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा

२. द्वितीय चरण (Second Phase) : सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test & Interview)

क्र.स.	विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
१	सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (Information Technology Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	१५ मिनेट
२	व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Individual Interview)	३०	मौखिक (Oral)	

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषयवस्तु शिर्षक	अङ्क	समय
कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			Windows basic and Ms-Word	५ अङ्क	५ मिनेट

द्रष्टव्य :

- यस पाठ्यक्रम योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) तथाद्वितीय चरण (सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- प्रश्नपत्र नेपाली भाषामा हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अङ्ग्रेजी अथवा नेपाली र अङ्ग्रेजी दुवै हुनेछ ।

४. परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
५. विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका अङ्कका हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्नअन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू Short notes) सोध्न सकिने छ ।
६. वस्तुगत बहुउत्तर (Multiple Choice) प्रश्नहरूको उत्तर सही दिएमा प्रत्येक सहीउत्तर बापत २ (दुई) अङ्क प्रदान गरिनेछ भने गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अर्थात् ०.४ अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
७. परीक्षामा सोधिने प्रश्न सङ्ख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइएअनुसार हुनेछ।
८. लोक सेवा आयोगबाट संचालन हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले मोबाइल वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण परीक्षा हलमा लैजान पाइने छैन ।
९. यस पाठ्यक्रम योजनाअन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेकाकानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
१०. प्रथम चरण (First Phase) को लिखित परीक्षामा छनौट भएका उम्मेदवारहरू लाई मात्र द्वितीय चरण (Second Phase) को सीप परीक्षण र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
११. प्रथम चरण (First Phase) को लिखित परीक्षा र द्वितीय चरण (Second Phase) को सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ताको कुल अङ्क योगका आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
१२. पाठ्यक्रमलागू मिति :-

राष्ट्रिय समाचार समिति
सहायकस्तर तह ४ को सहायक (समाचार) पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

प्रथमपत्र : सामान्य ज्ञान

५० प्रश्न × २ अङ्क = १०० अङ्क

१. नेपालको भूगोल - भौगोलिक अवस्था, धरातलीय स्वरूप र प्राकृतिक सम्पदा (जलस्रोत, जीवजन्तु, वनस्पति, माटो, खनिजपदार्थ, पहाड)
२. नेपालको इतिहास (प्राचीनकालदेखि हालसम्म)
२.१ किराँतकाल, लिच्छविकाल र मध्यकाल; सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक एवं राजनीतिक अवस्था
२.२ आधुनिक इतिहास (नेपालको एकीकरण देखि हालसम्म); राजनीतिक घटनाक्रम, सामाजिक, सांस्कृतिक र आर्थिक अवस्था
३. नेपालको सामाजिक अवस्था, परम्परा, मूल्य र मान्यता, धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला, साहित्य, संगीत, सांस्कृतिक सम्पदा र आर्थिक अवस्था (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, विकास योजना) सम्बन्धी जानकारी
४. मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञानका प्रमुख आविष्कार र नविनतम गतिविधिहरू
५. पर्यावरण, जैविक विविधता, दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन, वातावरण व्यवस्थापन, प्रदुषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बसोवास (बसाईसराई), गरीबी, स्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषणसम्बन्धी जानकारी
६. नेपालको शासनपद्धति र सरकार - संविधान, राजनीतिक व्यवस्था, संघ, प्रदेश र स्थानीय तह
७. संयुक्त राष्ट्रसंघ, सार्क र विमस्टेकसम्बन्धी जानकारी
८. राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, खेलकूद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य, संगीत सम्बन्धी राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू

प्रथमपत्र सामान्य ज्ञान विषयका पाठ्यक्रमका एकाईहरूबाट सोधिने प्रश्नहरूको संख्या निम्नानुसार हुनेछ।

प्रथमपत्र	सामान्य ज्ञान							
अङ्कभार	१००							
एकाई	१	२	३	४	५	६	७	८
प्रश्न संख्या	६	६	१०	४	१०	४	४	६

राष्ट्रीय समाचार समिति
सहायकस्तर तह ४ को सहायक (समाचार) पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : समसामयिक पत्रकारिता अभ्यास

खण्ड (क) – १५ अङ्क (३ प्रश्न X ५ अङ्क)

१. आमसञ्चार र पत्रकारिता
- १.१ सञ्चार र आमसञ्चार - अवधारणा र कार्य
  - १.२ आमसञ्चारको महत्व र प्रकार
  - १.३ सूचना र यसको महत्व
  - १.४ पत्रकारिताको परिभाषा, लक्ष्य र कार्य
  - १.५ पत्रकारिताका सिद्धान्त

खण्ड (ख) – २० अङ्क (१ प्रश्न X १० अङ्क र ३ प्रश्न X ५ अङ्क)

२. समाचार सङ्कलन र सम्पादन
- २.१ समाचारको परिभाषा
  - २.२ समाचारको स्रोत
  - २.३ समाचारको संरचना र यसको प्रस्तुति
  - २.४ समाचार सङ्कलन र प्रस्तुति
  - २.५ अन्तर्वार्ताको कला
  - २.६ भाषा, व्याकरण र शैली

खण्ड (ग) – २० अङ्क (१ प्रश्न X १० अङ्क र २ प्रश्न X ५ अङ्क)

३. फोटो पत्रकारिता तथा अनलाइन पत्रकारिता
- ३.१ फोटो सम्पादन, क्रप, लाइट, कलर, फिल्टर
  - ३.२ क्याप्सन लेखन
  - ३.३ अनलाईन पत्रकारिताको प्रयोग

खण्ड (घ) – २० अङ्क (१ प्रश्न X १० अङ्क र ३ प्रश्न X ५ अङ्क)

४. आमसञ्चार कानून तथा आचार संहिता
- ४.१ संविधानमा प्रेस स्वतन्त्रता, गोपनीयताको हक, सूचनाको हक र यिनीहरूका सीमा
  - ४.२ मानहानी र प्रतिरक्षा
  - ४.३ छापाखाना र प्रकाशन सम्बन्धी ऐन
  - ४.४ राष्ट्रिय समाचार समिति ऐन २०१९
  - ४.५ पत्रकार आचार संहिता र प्रेश काउन्सिल

खण्ड (ङ) – १५ अङ्क (समस्यामूलक १ प्रश्न X १० अङ्क र १ प्रश्न X ५ अङ्क)

५. समाचार अभ्यास
- ५.१ समाचार टिपोट र फोटो क्याप्सन ।
  - ५.२ समसामयिक विषयमा करिव दुईसय शब्दको समाचार लेखन ।

राष्ट्रीय समाचार समिति
 सहायकस्तर तह ४ को सहायक (समाचार) पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
 विषय: कम्प्यूटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)

1. Windows basic

- Introduction to Graphical User Interface
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows Elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of files and folders
- Searching files and folders

2. Word processing/ MS Word

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Text formatting (Font, Size, Color, Underline, Italic, Bold, etc) and paragraph formatting (alignment, indentation, spacing)
- Inserting header, footer, page number
- Page setting (margin, page size, orientation), previewing and printing of documents

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना(Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषयवस्तु शिषक	अङ्क	समय
कम्प्यूटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			Windows basic and Ms-Word	५ अङ्क	५ मिनेट

अंग्रेजीवा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशन:-

1. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहायअनुसार अङ्क प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अङ्क
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अङ्क
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अङ्क
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अङ्क
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अङ्क
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अङ्क
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अङ्क
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अङ्क
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अङ्क

२२.५ वा सो भन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अङ्क
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अङ्क

2. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहायअनुसार अङ्क प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्दप्रतिमिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अङ्क
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अङ्क
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अङ्क
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अङ्क
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अङ्क
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अङ्क
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अङ्क
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अङ्क
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अङ्क
२७ वा सो भन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अङ्क
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अङ्क

3. अंग्रेजीवा देवनागरी Typing मादिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजीवा देवनागरी Text माउल्लेखित स्थानबमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफनो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) निकालिनेछ ।

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट(Correct words/minute)} = \frac{\text{(Total words typed - Wrong words)}}{5}$$